

центом на індивідуальність студента означеного фаху.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бігич О.Б., Яковенко-Глушенкова Є.В. Психолінгвістичні передумови формування франкомовної комунікативної компетентності у майбутніх учителів. Психолінгвістика. 2015. Вип. 17. С. 155–164. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/psling_2015_17_18.
2. Зимняя И.А. Ключевые компетенции – новая парадигма результата образования. Компетенции в образовании: опыт проектирования: сб. науч. тр.; под ред. А.В. Хуторского. М.: Эйдос, 2008. URL: <http://www.rsuh.ru>.
3. Карпіловська С.Я., Мітельман Р.Й., Синявський В.В., Ткаченко О.М., Федоришин Б.О., Яцишин О.О. Основи професіографії: навч. посібник. К.: МАУП, 1997. 148 с.
4. Княжева І.А. Методична підготовка майбутніх викладачів педагогічних дисциплін в умовах магістратури. Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Сер.: «Психолого-педагогічні науки». 2013. № 1. С. 177–182. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzspp_2013_1_41.
5. Кондаков И.М. Психология: иллюстрированный словарь. СПб.: Прайм-еврознак. М.: Олма-пресс, 2003. 508 с.
6. Мирончук Н.М. Діяльнісний підхід у професійній підготовці майбутніх педагогів до реалізації функцій учителя-вихователя. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. 2014. Вип. 4. С. 85–88. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VZhDU_2014_4_18.
7. Отич О.М. Методологічні принципи наукового дослідження. Вісник Чернігівського державного педагогічного університету. Серія: «Педагогічні науки»: збірник. Чернігів, 2010. Вип. 76. С. 41–43.
8. Пузирьов Є.В., Жавко О.А. Формування соціально-психологічної компетентності викладача. Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». Філософія. Психологія. Педагогіка. 2012. № 1. С. 133–135. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKPI_fpp_2012_1_28.
9. Слободчиков В.І. Теорія і діагностика розвитку в контексті психологічної антропології. Психологія і особистість. 2014. № 2. С. 5–45. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Psios_2014_2_3.
10. Філософський словник / за ред. В.І. Шинкарука. Друге видання. Київ, Головна редакція Української Енциклопедії, 1986. 763 с.
11. Шатрова М.Б. Книгознавчий напрям підготовки фахівців спеціальності «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія». Вісник Харківської державної академії культури. 2013. Вип. 40. С. 132–137.

УДК 378.011.3–051:373.3–047.22

МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Дідур Н.А., аспірант

кафедри професійної освіти та безпеки життєдіяльності

Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Статтю присвячено проблемі формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів початкової школи в процесі фахової підготовки. Автором розглянуто методику формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів початкової школи в процесі фахової підготовки. Аналіз отриманих результатів дав підстави зробити висновок: якщо формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів початкової школи не здійснюється цілеспрямовано, то стихійне становлення цієї важливої особистісної якості в педагогічній практиці відбувається повільно, цей процес необхідно вдосконалювати.

Ключові слова: соціокультурна компетентність, професійна підготовка, вчитель початкової школи, методика формування.

Статья посвящена проблеме формирования социокультурной компетентности будущих учителей начальной школы в процессе профессиональной подготовки. Автором рассмотрена методика формирования социокультурной компетентности будущих учителей начальной школы в процессе профессиональной подготовки. Анализ полученных результатов дал основание сделать вывод: если формирование социокультурной компетентности будущих учителей начальной школы не производится целенаправленно, то стихийное становление такого важного личностного качества в педагогической практике происходит медленно, этот процесс необходимо совершенствовать.

Ключевые слова: социокультурная компетентность, профессиональная подготовка, учитель начальной школы, методика формирования.

Didur N.A. METHOD OF FORMING SOCIOCULTURAL COMPETENCE OF THE FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS

The article is devoted to the problem of formation of sociocultural competence of future teachers of elementary school in the process of professional training. The author considers the method of formation of sociocultural competence of future teachers of elementary school in the process of professional training. The analysis of the obtained results has led to the conclusion that: if the formation of socio-cultural competence of future teachers of elementary school is not carried out purposefully, the spontaneous formation of this important personality quality in pedagogical practice is slow, this process must be improved.

Key words: *sociocultural competence, professional training, primary school teacher, methods of formation.*

Постановка проблеми. Інтеграція і глобалізація соціально-економічних та соціокультурних процесів, що відбуваються у світі, перспективи розвитку української держави вимагають глибокого оновлення системи педагогічної освіти, підготовки нової генерації учительських кадрів. Сучасний вчитель має бути яскравою, неповторною особистістю, носієм загальнолюдських цінностей, глибоких і різноманітних знань, високої культури.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі аспекти дослідження соціокультурної компетентності фахівців розглянуто в таких дисертаційних роботах: формування англійської соціокультурної компетентності у студентів мовних спеціальностей на базі німецької мови як першої іноземної (М. Писанко); педагогічні засади формування іноземної соціокультурної компетентності студентів нефілологічних спеціальностей у процесі фахової підготовки (Р. Гришкова); формування соціокультурної компетентності у майбутніх учителів (І. Закір'янова); формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів іноземних мов у вищих педагогічних навчальних закладах (Т. Колодько); методика формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів у навчанні читання англійських публіцистичних текстів (О. Бірюк); формування соціокультурної компетентності як складової частини професійної підготовки курсантів вищих військових навчальних закладів (Н. Мороз); формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів іноземної мови в позанавчальній діяльності університету (С. Шехавцова); формування соціокультурної компетентності іноземних студентів у процесі навчання російської мови (І. Кушнір), формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів у процесі вивчення гуманітарних дисциплін (Н. Білоцерківська).

Водночас теоретичний аналіз наукових досліджень показав, що проблема формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів початкової школи в процесі фахової підготовки не була предметом окремого дослідження як у теоретичному, так і в практичному аспектах.

Постановка завдання. Метою дослідження було розробити методику формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів початкової школи в процесі фахової підготовки.

Виклад основного матеріалу дослідження. Було визначено змістову складову частину процесу формування соціокультурної компетентності, а саме: становлення майбутнього педагога як соціокультурної особистості, здатної передавати цінності й знання іншомовної та національної культур; отримання студентами знань щодо своєрідності іншомовної культури, закономірностей та принципів організації соціокультурного діалогу, сутності й способів формування та самовиховання соціокультурної компетентності; створення соціокультурного середовища ЗВО для передавання студентам інструментарію для самопізнання і самовдосконалення.

Для розвитку професійного інтересу та поглиблення уявлень майбутніх учителів про соціокультурну діяльність викладачами кафедр загальної педагогіки, психології та культурології було проведено цикл екскурсій до різних соціальних інститутів освіти і виховання (Центру соціального захисту дітей, центрів психологічної допомоги, будинків дитячої творчості, музеїв). Після таких екскурсій на семінарсько-практичних заняттях відбувалося їх обговорення, аналізувалися можливості взаємодії вчителів та класних керівників з різними соціальними інститутами для підвищення ефективності виховання молодого покоління. На практичні заняття ми запрошували також досвідчених соціальних педагогів, які пояснювали майбутнім учителям початкової школи їхню роль і значення у процесі соціалізації та захисту дітей. Студентів ознайомили з правилами, обов'язками та відповідальністю суб'єктів соціально-педагогічної взаємодії; детально зупинилися на захисті прав дитини тощо.

Формуванню позитивної мотивації до оволодіння соціокультурною компетентністю сприяло проведення бесід на теми «Соціокультурна компетентність учителя: потреба сьогодення і необхідність», «Права дитини та їх захист», «Ти і твоє здоров'я:

СНІД», «Що необхідно знати про наркоманію», а також на теми за матеріалами публікацій у газетах і журналах, перегляду телепередач, дискусій: «Як вийти з конфліктної ситуації», «Як керувати своїми почуттями і вчинками», «Діти групи ризику: як і чим їм допомогти»; вирішення складних і конфліктних «життєвих» соціально-педагогічних ситуацій, що виникла в групі або під час відвідування центрів психологічної допомоги. При цьому акцентували увагу студентів на соціалізувальній функції педагогічної діяльності, яка передбачає таку цільову орієнтацію учнів: надання взірців гуманістичних взаємин, стимулювання бажання та здібностей використовувати, зберігати та примножувати морально-духовні цінності; забезпечення оптимального входження дитини в соціум зі збереженням своєї індивідуальної ідентичності.

Теоретико-методичну підготовку викладачів до формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів початкової школи здійснювали на методичних об'єднаннях. Ця підготовка передбачала оволодіння педагогами методикою формування соціокультурної компетентності майбутнього вчителя початкової школи; ознайомлення з різноманітними діагностичними, розвивальними та корекційними методиками, що ґрунтувалися на наукових працях психологів (Г. Андреевої, Я. Коломінського, В. Петровського, В. Семиченко та інших) і сучасних технологіях навчання студентів (В. Євдокимов, О. Пехота, І. Прокопенко тощо).

На *операційно-діяльнісному* етапі експериментальної роботи було реалізовано:

1) збагачення змісту фахових навчальних дисциплін теоретичними питаннями про суть, змістову наповненість, місце та значення соціокультурної компетентності для майбутньої професійно-педагогічної діяльності вчителя початкової школи;

2) запровадження інтегрованого спецкурсу «Соціокультурна компетентність як складова професійної готовності майбутнього вчителя».

На лекційних та семінарських заняттях широко запроваджували методи активного навчання: дискусійні (групові дискусія, аналіз ситуацій морального вибору, «мозковий штурм» тощо); ігрові (дидактичні творчі ігри, зокрема, ділові та рольові ігри), що допомогли студентам обмінюватися інформацією й думками, оцінками запропонованих ситуацій соціокультурного змісту й особистісним досвідом, сприяли вдосконаленню вмінь педагогічного спілкування і творчої взаємодії.

У ході практичних занять було запроваджено також систему тренінгових вправ

з метою створення штучного середовища комунікації, в якому розглядалися й розв'язувалися різні проблемні ситуації, що допомагало студентам зменшити рівень прояву фрустрації під час спілкування і ситуацій соціокультурної взаємодії.

Збагачення циклу фахових дисциплін теоретичними питаннями про суть та змістову наповненість соціокультурної компетентності майбутнього вчителя початкової школи було спрямоване на формування соціокультурного тезаурусу як активно дієвого понятійного запасу, безпосереднього інструмента для практичних дій майбутнього фахівця.

У результаті викладання лекцій, участі в семінарських і лабораторних заняттях майбутній учитель початкової школи має:

– знати: сучасну стратегію соціокультурної освіти, основні ідеї та поняття соціокультурної освіти, джерела розвитку ідей соціокультурної освіти, інтегративні технології, які оптимально сприяють формуванню соціокультурної компетентності особистості, суть поняття «соціокультурна компетентність» як однієї з найважливіших якостей сучасної особистості, її основні складники, структуру соціокультурної діяльності, види психологічних бар'єрів, що виникають у процесі спілкування, а також способи їх подолання;

– уміти: здійснювати вибір проблеми й теми дослідження, складати розгорнуту програму роботи, спрямованої на формування соціокультурних знань, умінь та якостей учнів і учителів початкової школи, спостерігати її процес і результати, аналізувати й оформлювати їх, створювати інтегровані спецкурси, рефлексувати щодо всіх компонентів соціокультурної діяльності й прагнути до постійного вдосконалення її реалізації.

На практичних заняттях ми пропонували студентам завдання скласти портрети компетентного й некомпетентного вчителя початкової школи, портрети компетентного учня загальноосвітньої школи й студента. Завдання виконувалося в групах. У ході його виконання особлива увага надавалася формуванню комунікативних умінь студентів.

Проаналізувати суть феномену «особистість» з філософських та соціологічних, педагогічних і психологічних позицій як у сучасному, так й історичному аспектах у ході лекцій-конференції, до якої здійснювали підготовку студенти й викладачі, створюючи невеликі повідомлення. Студентам було запропоновано проаналізувати цю категорію стосовно майбутньої професії. Це дало змогу з'ясувати сутність понять «соціаль-

ний статус» і «соціальна роль», проаналізувати процес становлення особистості, виявити відмінності в поняттях «людина» й «індивід», «суб'єкт» і «особистість». В якості домашнього завдання пропонувалося виконати творче завдання: «створити» узагальнений портрет себе як соціокультурної особистості за такими показниками:

- особистісні якості;
- когнітивний блок;
- характеристика комунікативних здібностей;
- психолого-педагогічний блок;
- описати наявність труднощів.

Крім того, ми звертали увагу студентів на особливості людської свідомості й мислення, зокрема на те, що соціокультурна свідомість особистості виникає й розвивається під впливом соціальних чинників різних культурних середовищ і, відповідно, за відчутності змін у системі соціокультурних цінностей. Це змушує людину не тільки усвідомлювати виникаючі проблеми, але й потребує від неї здатності правильно їх осмислювати.

У лекції аналізувалися соціокультурні та етноцентричні чинники мислення і свідомість. Поняття «свідомість» і «мислення» тісно пов'язані з поняттям «цінність», і, відповідно, говоримо про «соціокультурну свідомість», «етнокультурне мислення» і «соціокультурну цінність». Саме тому з'ясування суті цих дефініцій становить особливий інтерес, якщо говорити про створення толерантних відносин між різними суб'єктами соціального середовища.

У ході семінару студенти проаналізували суть понять, «соціокультурні й загальнолюдські цінності», «соціокультурний імператив і гуманізм», ґрунтуючись на знаннях, отриманих під час опанування філософії та культурології, педагогіки й основ педагогічної майстерності, а також створили портрет учителя-гуманіста.

Варто зазначити, що в ході практичних занять студенти дотримувалися позиції про те, що майбутній учитель початкової школи повинен мати здатність конструювати толерантні відносини з представниками різних соціокультурних середовищ та у зв'язку із цим створювати надалі нові технології, спрямовані на формування соціокультурних якостей особистості й виховання соціокультурної відповідальності.

Підбиваючи підсумки практичних занять, студенти цілком справедливо констатували, що рівень сформованості соціокультурної свідомості особистості залежить від розвитку загальної культури: чим вищий рівень загальної культури особистості, тим ширший її кругозір, тим реальніша можли-

вість чітко усвідомлювати, формулювати й вирішувати соціокультурні та професійні завдання. А це можливо тільки за наявності у неї фундаментальних соціокультурних та психолого-педагогічних знань.

Студенти також виконували тренінгові завдання:

1. Назвати складники культури у власному тлумаченні, розподілити їх на очевидні (їжа, одяг, архітектура, поведінка в транспорті, популярна музика тощо) і на репрезентовані в побуті опосередкованим шляхом (поняття краси, вірності, релігійні уявлення, етикет ставлення до роботи, дітей, сімейні відносини тощо). Потім необхідно було ці складники розташувати в певній послідовності: від зовсім очевидних до менш очевидних і найбільш фундаментальних.

У ході дискусії досягалася згода щодо того, які компоненти культури можуть бути репрезентовані абсолютно у всіх культурах, і, відповідно, вводилися поняття й визначення «культурної цінності» й «культурної універсалії», складався їх перелік для різних етнокультурних середовищ.

2. Викладач пропонував студентам скопіювати його дії, абсолютно нічого не змінюючи. Він здійснював прості рухи та дії рукою, але наприкінці доповнював їх несуттєвою деталлю: ледь повертався або нахилився. Студенти спочатку не помічали цю деталь. Але згодом найбільш спостережливі з них скопіювали це повністю.

У процесі обговорення викладач та студенти дійшли висновку, що кожен має власні фрейми, що містять події, які спостерігали або переживали. Таким чином, студенти набували здатність спрямованого спостереження, в ході якого виокремлюються компоненти іншого соціокультурного середовища.

Викладач та студенти дійшли висновку, що стереотипи заважають пізнанню іншого соціокультурного середовища, яке становить соціокультурну реальність.

На практичних заняттях студентам пропонувалися різні соціокультурні ситуації, а також напрацювання стратегій керування в різних видах діяльності.

Проводилися психолого-діагностичні тренінги з розвитку компонентів діяльності, на яких студенти розвивали вміння психолого-педагогічної й соціокультурної діагностики, передбачені освітнім стандартом. У процесі навчання під час добору діагностичних методик, необхідних для дослідження характеру реалізованої соціокультурної та професійної діяльності, студенти не просто відпрацьовували техніку проведення діагностик на собі й своїх

однокурсниках, але й використали матеріал, що спонукає до роздумів про основні компоненти діяльності, стадії її формування; а також про способи вдосконалювання своїх креативних і рефлексивних якостей, рівні їх сформованості.

Наведемо приклади конкретних вправ і завдань, що сприяли розвитку соціокультурної компетентності майбутніх учителів початкової школи, а саме: Мозковий штурм на тему: «Права дітей та батьків»; соціально-педагогічний тренінг «Правова культура – норма життя», який потребував від студентів застосування знань з різних дисциплін («Педагогіка», «Педагогічна психологія», «Правознавство»); студенти виконували вправи («Коло причин», «Як виразити образу», «Як стримати агресію» та інші); розробляли «Пам'ятку правової поведінки» тощо. Значної уваги надавали проблемам сім'ї, вихованню дітей, взаємодії вчителя із сім'єю, культурі взаємин у сім'ї, між суб'єктами педагогічного процесу.

На практичних заняттях нами здійснювалося тестування студентів, метою якого було визначити провідні типи психологічних бар'єрів, а також рівень здатності подолати психологічні бар'єри у процесі соціокультурної взаємодії. Студентам було запропоновано також завдання створити тест щодо визначення провідного способу психологічного захисту особистості: катарсис, витіснення, ідентифікація, раціоналізація, що ґрунтувались на психолого-педагогічних дослідженнях Л. Хона, які виокремлюють когнітивні й регулятивні психологічні бар'єри вчителя у професійній діяльності. Робота проводилася в групах по 3–5 чоловік. Ми дотримувалися думки, що групова робота підсилює чинники мотивації та взаємної інтелектуальної активності й завдяки взаємному контролю підвищує ефективність пізнавальної діяльності студентів.

Участь партнера істотно перебудовує психологію особистості майбутнього вчителя початкової школи. У процесі індивідуальної підготовки, як відомо, студент суб'єктивно оцінює власну діяльність як повноцінну й завершену, але така оцінка може бути помилковою. Під час групової індивідуальної роботи відбувається колективна самоперевірка з подальшою корекцією викладача. У такий спосіб формуються навички індивідуальної й групової діяльності, які, у свою чергу, є складниками соціокультурної діяльності.

На занятті було проведено тренінг, у ході якого студенти поділялися на дві групи й створювали власний колаж під назвою «Страхи й очікування», в якому в художній,

образній формі відображали свої надії й побоювання у зв'язку з роботою в певному соціокультурному середовищі на основі сформованості компонентів соціокультурної компетентності. Їм було запропоновано виконати завдання «Розмова з учнем-наркоманом», у ході виконання якого необхідним було звести до мінімуму виникнення психологічних бар'єрів.

Висновки з проведеного дослідження. Під час виконання дослідження створено й експериментально перевірено методикку формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів початкової школи у процесі фахової підготовки, яка передбачала наступні етапи педагогічної роботи: когнітивний (застосовувалися такі методи навчання: бесіда, лекція, обговорення, порівняння, дискусія, заняття-конференція, комунікативна стратегія «win win», семінар-диспут, інформаційні технології, презентації тощо); діяльнісно-практичний (метод моделювання проблемних ситуацій, коопероване навчання, ілюстративне пояснення, мовний практикум, проведення уроків-презентацій, метод «фандрейзингу»); результативно-оцінювальний (когнітивно-поведінкової модифікації, інтернет-комунікації, інсценізації, створення соціокультурних проектів або портфоліо, крос-культурний тренінг, рефлексивне коло тощо).

ЛІТЕРАТУРА:

1. Дідур Н.А. Сутність соціокультурної компетентності майбутніх учителів початкової школи у контексті компетентнісного підходу. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи: зб. наук. пр. 2016. Вип. 55. С. 75–80.
2. Закірьянова І.А. Формування соціокультурної компетентності у майбутніх вчителів іноземної мови в процесі професійної підготовки: автореф. дис. ... на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.04. «Теорія і методика професійної освіти»: Ін-т вищої освіти АПН України. К., 2006. 22 с.
3. Матвієнко О.В., Дідур Н.А. Тенденції модернізації соціокультурної підготовки майбутніх учителів початкової школи. Innovative processes in education: Collective monograph. AMEET Sp. z o.o., Lodz, Poland, 2017. 256 p. Pp. 103–116.
4. Матвієнко О. Система професійної підготовки майбутніх учителів до проектної діяльності. Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький держ. пед. ун-т імені Григорія Сковороди». К.: Гнозис, 2014. Дод. 1 до Вип. 5. Том III (54): Тематичний випуск «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору». С. 424–431.
5. Петько Л.В. Шляхи формування іншомовної соціокультурної компетентності студентів мистецьких спеціальностей ВНЗ у процесі фахової підготовки.

Проблеми підготовки сучасного вчителя: зб. наук. пр. Уманського держ. пед. ун-ту імені Павла Тичини. Умань: ПП Жовтий О.О., 2012. Випуск 6. Ч. 3. С. 57–62. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/7445>.

6. Matviienko Olena. Pedagogical situations and tasks as means of training for professional activity. Economics, management, law: challenges and prospects: Collection of scientific articles. Psychology. Pedagogy and Education.

Discovery Publishing House Pvt. Ltd., New Delhi, India. 2016. P. 204–208.

7. Matviienko Olena. Pedagogical situations and tasks as means of training for professional activity. Economics, management, law: challenges and prospects: Collection of scientific articles. Psychology. Pedagogy and Education. Discovery Publishing House Pvt. Ltd., New Delhi, India. 2016. P. 204–208.

УДК 378.011.3–051:57]:37.091.313

ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ В МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ БІОЛОГІЇ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Довгопола Л.І., викладач
кафедри теорії та методики професійної підготовки
ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди»

Обґрунтовано дефініції «інтерактивні методи навчання», «інтерактивні технології навчання» та «інтерактивне навчання». Розкрито значення інтерактивного навчання у процесі підготовки майбутніх учителів біології. Доведено, що для студентів-біологів доцільно застосовувати інтерактивну технологію навчання – метод проектів. Запропоновано авторський дослідницький проект з навчальної дисципліни «Генетика з основами селекції» з метою формування готовності до професійної діяльності майбутніх учителів біології. Обґрунтовано, що метод проектів сприяє кращому засвоєнню майбутніми фахівцями біології навчального матеріалу й розвитку креативних здібностей, формуванню вмінь: інформаційно-комунікативних, особистісно-креативних, дослідницьких, організаційних, допомагає здійснювати узагальнення матеріалу тощо.

Ключові слова: *готовність до педагогічної діяльності, готовність до інноваційної діяльності, майбутні учителі біології, інтерактивні методи навчання, інтерактивні технології, метод проектів, генетика з основами селекції.*

Обоснованы дефиниции «интерактивные методы обучения», «интерактивные технологии обучения» и «интерактивное обучение». Раскрыто значение интерактивного обучения в процессе подготовки будущих учителей биологии. Доказано, что для студентов-биологов целесообразно применять интерактивную технологию обучения – метод проектов. Предложен авторский исследовательский проект по дисциплине «Генетика с основами селекции» с целью формирования готовности к профессиональной деятельности будущих учителей биологии. Обосновано, что метод проектов способствует лучшему усвоению будущими специалистами биологии учебного материала и развитию креативных способностей, формированию умений: информационно-коммуникативных, личностно-креативных, исследовательских, организационных, позволяет осуществлять обобщение материала и тому подобное.

Ключевые слова: *готовность к педагогической деятельности, готовность к инновационной деятельности, будущие учителя биологии, интерактивные методы обучения, интерактивные технологии, метод проектов, генетика с основами селекции.*

Dovhopola L.I. FORMATION OF READINESS FOR FUTURE TEACHERS OF BIOLOGY TO APPLYING INTERACTIVE TECHNOLOGIES

The definitions of "interactive learning methods", "interactive learning technologies" and "interactive learning" are substantiated. The importance of interactive learning in the process of preparing future teachers of biology is revealed. It is proved that for biologists student it is expedient to use interactive learning technology – the method of projects. The author's research project on academic discipline "Genetics with the basics of breeding" is proposed in order to prepare for future biology teachers' professional activities. The main stages of the research project on "Mutational changes in the human body" are selected: preparatory, research and summing up. It is substantiated that the method of projects is one of the basic interactive technologies, in the process of study, design and application of which the key competences of future biology teachers are formed: innovative, informational and communicative, personal-creative, research, organizational, ability to work in groups, etc.

Key words: *readiness for pedagogical activity, readiness for innovation, future biology teachers, interactive teaching methods, interactive technologies, methodology of projects, genetics with the basics of selection.*